

MENSWAARDIGE ZORG IN EEN HELENDE OMGEVING

Groene zorg loont altijd

Joep Verbugt, bestuursvoorzitter van GGzE, pleit hartstochtelijk voor duurzame, groene gezondheidszorg. Niet enkel op landgoed De Grote Beek in Eindhoven waar GGzE is gevestigd, maar in de hele maatschappij. In zijn ogen is groen dé oplossing voor de groeiende druk op de gezondheidszorg.

U ziet groene gezondheidszorg als wapen in de strijd tegen de toenemende kosten en druk in de gezondheidszorg?

‘Zeer zeker. De zorgvraag neemt toe, terwijl het aantal verzorgenden afneemt. We kunnen de gezondheidszorg onmogelijk op dezelfde manier overeind houden. Het is dan ook de hoogste tijd voor een mentaal offensief. Als we mentale gezondheid dezelfde aandacht geven als fysieke gezondheid, kunnen we een flink aantal zorgvragen voorkomen. Gelukkig komt hier steeds meer awareness voor in de samenleving. Het besef groeit dat we hiermee aan de slag moeten. Daarbij kunnen we de natuur nog veel nadrukkelijker inzetten om de mentale en fysieke gezondheid van mensen te verbeteren.’

De natuur gebruiken als preventief zorgmiddel dus?

Ja, zo kun je dat zien. Uit recent onderzoek blijkt dat kinderen die in een groene omgeving opgroeien de helft minder kans hebben op het oplopen van psychische stoornissen. Als je dan beseft dat de helft van het ziekteverzuim in Nederland psychisch van aard is, dan kun je wel bedenken dat er nog een wereld te winnen is. Bedrijven en organisaties investeren al langer in duurzaamheid, maar de focus ligt hierbij vaak op energieverbruik en materiaalgebruik en nog onvolgende op het in stand houden van de natuur. Ik pleit ervoor om vanuit een holistische invalshoek te kijken naar het groen in

onze leefomgeving. We moeten duurzaamheid heel bewust koppelen aan mentale gezondheid en als aanjager gebruiken voor het aanleggen van natuur en het creëren van ontmoetingsplekken. Zo kunnen we duurzaamheid breder inzetten dan enkel voor het terugdringen van het energieverbruik.’

Hoe is het landgoed de laatste decennia veranderd en welke rol speelt het terrein in de zorgverlening?

‘Wij omarmen bij GGzE het Planetree-gedachtengoed dat staat voor menswaardige zorg in een helende omgeving. Sinds we dat in 2009 geïntroduceerd hebben, is het echt een centraal begrip in de organisatie geworden. In de gebouwen komt dat tot uitdrukking in warmte, licht, kleur, geur en comfort. In de zorg die we bieden proberen we daarbij een combinatie te maken van thuis, hotel en zorginstelling. Onze cliënten moeten zich op ons landgoed vertrouwd voelen, de faciliteiten moeten goed op orde zijn en er moet goed voor de mensen gezorgd worden. En dat alles in een mooie, groene, helende omgeving waar we nog elke dag aan werken. Want echte kwaliteit krijg je pas als je constant blijft nadenken over wat beter en anders kan. Zo hebben we na de Planetree-certificeringen

Joep Verbugt: ‘Wij omarmen bij GGzE het Planetree-gedachtengoed dat staat voor menswaardige zorg in een helende omgeving’

We proberen vastgoed, natuur, ruimtelijke ordening en mentale gezondheid in elkaar te passen'

in 2014 en 2018 nog talloze veranderingen doorgevoerd in onze strategie en in de inrichting van ons landgoed.'

Hoe is het landgoed veranderd de laatste decennia en welke rol speelt het terrein in de zorgverlening?

'Twintig jaar geleden was de algemene gedachte dat je hier op landgoed De Grote Beek niet moest komen. De geestelijke gezondheidszorg werd zoveel mogelijk buiten de samenleving gehouden en het terrein was afgesloten. Nu hebben we juist allerlei initiatieven ontwikkeld om de mensen binnen te halen. We willen meer beleving op het landgoed creëren en hebben daarom diverse gebouwen andere functies toegekend. Zo hebben we een Bed & Breakfast gerealiseerd, is een oud zwembad omgetoverd tot vergaderlocatie en is er een cateringbedrijf in het oude ketelhuis gevestigd. Daarmee halen we duizenden mensen binnen en creëren we werkgelegenheid voor cliënten. Zo krijg je allerlei interessante kruisbestuivingen op het terrein. Daarnaast hebben we een breinpad aangelegd, een 4 kilometer lang wandelpad dat langs gebouwen, bos, kunst en natuur voert. Dit pad stimuleert rust en prikkelt de zintuigen. En we hebben van een oude boerderij een paardenhoeve gemaakt waar onder andere therapie met paarden wordt gegeven. Dat is goed voor de interactie tussen mens en dier.'

Beleving is dus belangrijk op het landgoed?

'Ja, wij willen een verblijf op ons terrein zo aangenaam mogelijk maken. Of het nu om een kortstondig bezoek gaat of een langdurig verblijf, de mensen moeten zich hier prettig voelen. Vandaar dat we vastgoed, natuur, ruimtelijke ordening en mentale gezondheid in elkaar proberen te passen. Zo dragen we zorg voor de mentale

gezondheid van alle mensen op het terrein. Het wordt daarbij meer en meer onze missie om ook de aandacht voor mentale gezondheid in de maatschappij verder aan te wakkeren, bijvoorbeeld met de Denktank Mentale Vooruitgang. Mensen worden steeds ouder, maar oudere mensen ook steeds eenzamer. We hebben veel aan levensjaren gewonnen, het is nu tijd om ook aan kwaliteit van leven te winnen.'

Wat moet er gebeuren om dat voor elkaar te krijgen?

'Het onderwerp mentale gezondheid komt gelukkig steeds hoger op de agenda, zowel bij zorginstellingen als in de politiek en het bedrijfsleven. Maar er liggen nog een heleboel kansen. Door extra te investeren in technische en sociale duurzaamheid kunnen we op allerlei gebieden winst behalen. Het is daarbij zaak om niet eenzijdig naar de kosten en mogelijke knelpunten te kijken, maar ook naar de opbrengsten. Als we weten hoe we mentaal gezonder kunnen worden, kunnen we daar de vruchten van plukken. Ook werkgevers zien dat steeds meer in.'

Missie geslaagd dus?

'We zijn op de goede weg, maar er is nog genoeg werk te doen. We moeten blijven vernieuwen en breed blijven investeren in groene gezondheidszorg. Na zestien jaar bij GGzE ga ik volgend jaar juli met pensioen en ik ga met een goed gevoel de deur uit. In de afgelopen decennia hebben we flink geïnvesteerd in nieuwe gebouwen, terreinontwikkeling en de kwaliteit van de zorg. Daarbij zijn belangrijke thema's als duurzaamheid, vergroening van het terrein en mentale gezondheid bij elkaar gekomen. Dat is heel mooi om te zien.' ◀

Joep Verbugt is sinds 2006 bestuursvoorzitter van GGzE (Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en De Kempen). Daarnaast is hij onder andere voorzitter van Stichting Planetree Nederland (sinds 2012), voorzitter van Volante (sinds 2020) en mede-initiatiefnemer en lid van Denktank Mentale Vooruitgang.